

Fylkesmannen i Oppland
Landbruksavdelingen

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep.,
0030 OSLO

Deres ref:

Vår referanse
02/1193-4-420.0

Vår dato
18.04.2002

**HØRING – FORSLAG TIL ENDRINGER I PLAN- OG BYGNINGSLOVEN –
TIDSFRISTER FOR PLANBEHANDLINGEN**

Fylkeslandbruksstyret behandlet ovenfor nevnte sak i møte 16.04.02, sak 44.
Uttalelsen følger vedlagt.

Anne M. Finstad
Anne Marie Finstad
konsulent

Besøksadresse	Postadresse	E-postadresse	Telefon	Saksbehandler, innvalgstelefon
Tordenskjoldsgate 4 Gjøvik	Fylkesmannen i Oppland landbruksavdelingen Tordenskjoldsgate 4 2821 Gjøvik	postmottak@fm-op.stat.no	61 18 92 00	Anne Marie Finstad, 61189218
			Telefaks 61 18 92 22	Dokument2 Side 1 av 1

MØTEBOK**for fylkeslandbruksstyret i Oppland****Møtedato: 16.04.2002****Sak nr.: 44/2002****Saksbehandler:****Journalnr. : 02/1193-2420.0****UTTALELSE – FORSLAG TIL ENDRINGER I PLAN- OG BYGNINGSLOVEN- TIDSFRISTER FOR PLANBEHANDLINGEN**

Miljøverndepartementet har lagt fram forslag om å innføre tidsfrister for kommunal behandling av reguleringsforslag og for berørte myndigheters adgang til å fremme innsigelse til regulerings- og bebyggelsesplaner. Departementet foreslår også et rapporteringssystem i saker som tar lang tid.

Hensikten med forslagene er å oppnå samfunnsmessige besparelser gjennom å gjøre planbehandlingen i kommunene mer effektiv og forutsigbar samt å redusere offentlige myndigheters totale ressursinnsats. Det er imidlertid også et mål at kvaliteten og grundigheten i planprosessen opprettholdes.

Reglene er i dag slik at private forslag om regulering kan fremmes av grunneiere, rettighetshavere eller andre interesserte. Når et område tas opp til regulering, skal forslagsstiller sørge for at dette blir kunngjort og at grunneiere og rettighetshavere blir varslet og får anledning til å uttale seg. Når forslagsstiller har utarbeidet sitt forslag sendes det til kommunen for behandling i planutvalget. Dersom planutvalget gir sin tilslutning og fremmer et reguleringsforslag, er det ikke lenger et privat planforslag, men regnes som planmyndighetenes eget. Dersom planutvalget ikke finner grunn til å fremme reguleringsforslaget, har forslagsstillerne rett til å forelegge reguleringsspørsmålet for kommunestyret når forslaget gjelder uregulert område eller det innebærer en vesentlig endring av gjeldende reguleringsplan.

Forslaget legges ut til offentlig ettersyn og berørte myndigheter varsles. Deretter behandles forslaget på nytt i planutvalget med de merknader som er kommet inn, før kommunestyret fattet reguleringsvedtak. Ofte må imidlertid en plan legges ut på ny høring på grunn av endringer. Når det foreligger innsigelse kan endelig vedtak ikke fattes av kommunen selv, men avgjøres av Miljøverndepartementet.

Departementet har vurdert ulike fristregler, men har endt opp med at det mest hensiktsmessige og gjennomførbare vil være å sette frister knyttet til de ulike faser av planbehandlingen.

Forslagene innebærer

- at det settes en frist på 12 uker fra et planforslag kommer inn til kommunen til det behandles av det faste utvalg for plansaker
- at dersom det går mer enn 24 uker fra planen legges ut til offentlig ettersyn til saken kommer opp igjen i planutvalget skal planutvalget i kommunen varsles
- og at etter at planutvalget har sluttført behandlingen av reguleringsforslaget, er det en ny frist for kommunen på 12 uker til å ferdigbehandle planen i kommunestyret.

Departementet foreslår også frist for innsigelse til reguleringsplan og bebyggelsesplan slik at innsigelse skal fremmes tidligere i planprosessen dvs. at innsigelse skal fremmes innen fristen for å gi uttalelse til planen. Slik reglene er i dag kan innsigelse fremmes helt fram til planforslaget vedtas i kommunen.

Landbruksdirektørens merknader:

Landbruksdirektøren har ikke innvendinger mot at det innføres en 12 ukers frist for tiden mellom reguleringsplan kommer inn til kommunen og saken behandles i planutvalget. En vil imidlertid understreket at det er viktig at plankvaliteten opprettholdes, og vil derfor henvise til fylkeslandbruksstyrets høringsuttalelse til NOU 2001:7 av 28. juni 2001 hvor det framgår at det bør ses nærmere på standardisering for å få bedre planer og at kommunen og høringsinstansene bør ha mulighet til å avvise planer som ikke holder mål kvalitetsmessig.

Landbruksdirektøren har heller ikke merknader til 12 ukers frist for tiden fra planutvalget har sluttbehandlet saken til kommunestyrets behandling eller mot at administrasjonen varsler planutvalget dersom det går mer enn 24 uker fra første til andregangs behandling.

MØTEBOK

for fylkeslandbruksstyret i Oppland

Møtedato: 16.04.2002

Sak nr.: 44/2002

Saksbehandler:

Journalnr. : 02/1193-2420.0

Når det gjelder innsigelsesordningen uttaler departementet at det er en fordel at uttalelser fra berørte myndigheter framkommer på et tidligst mulig tidspunkt og foreslår derfor at innsigelse varsles innenfor den fristen som settes for uttalelse til planen. Forslaget er avgrenset til å gjelde reguleringsplaner og bebyggelsesplaner som normalt er mer oversiktlige enn kommuneplaner og behovet for framdrift er større. Departementet utelukker imidlertid ikke at lignende frist også kan bli innført for kommuneplaner dersom ordningen fungerer godt.

Landbruksdirektøren har for så vidt ikke bemerkninger til at innsigelse fremmes samtidig som uttalelse gis. Det er imidlertid viktig at høringsfristen til berørte instanser er tilstrekkelig lang til at forsvarlig saksbehandling kan gjennomføres og at saken kan legges fram for myndighet som har innsigelseskompetanse. For landbruksinteressenes vedkommende er det fylkeslandbruksstyret. Fylkeslandbruksstyret i Oppland har ca. 7-8 møter i året. Så lenge fylkeslandbruksstyret har innsigelsesmyndighet, vil muligheten til å behandle saken være avhengig av fylkeslandbruksstyrets møtekalender.

På s. 15 i høringsnotatet har departementet skrevet at i forhold til de kommunale tidsfristene kan dette avhjelpes med at samordne møtekalender for planutvalg og kommunestyret. Dette lar seg ikke gjøre for fylkeslandbruksstyret som må forholde seg til samtlige kommuner i et fylke. Likeledes er problemet med møtefrekvens tatt opp for en kommunes interne saksbehandling der det er 12 ukers tidsfrist, mens det regelmessig bare er 30 dagers tidsfrist som kommunene setter for å få høringsuttalelse fra statlig sektormyndighet. Det sier seg selv at dette er helt umulig å oppfylle med en møtefrekvens på ca. 8 møter pr. år.

Det er derfor helt sentralt at fristen settes ut fra forholdene i den enkelte sak og at det tas hensyn til at fylkeslandbruksstyret regelmessig vil ha behov for atskillig lenger høringsfrist enn 30 dager. For administrasjonen vil det å lage innstilling innen 30 dager som hovedregel la seg gjøre. Unntak kan imidlertid forekomme ved sykdom, ferieavvikling eller lignende.

I forslaget til lovtekst står det at høringsfristen skal være rimelig. For landbruksinteressene vil det måtte bety at tidsfristen tilpasses fylkeslandbruksstyrets møtekalender, og utfordringen er å finne den mest hensiktsmessige måten å få dette til på. Fylkeslandbruksstyrets møtekalender sendes ut til kommunene halvårlig og kommunene har mulighet til å sette en frist etter dette. Dersom fylkesmannens landbruksavdeling som sekretær til fylkeslandbruksstyret ser at en frist ikke kan la seg overholde, må den kontakte kommunen å be om lenger frist. Det er da helt sentralt at kommunene har forståelse for situasjonen slik at utsettelse blir gitt. Landbruksdirektøren mener derfor at det i forbindelse med forarbeider, veiledere eller andre dokumenter som gir kommentarer til regelverket bør framgå at det er fylkeslandbruksstyret som har innsigelsesmyndigheten i forhold til landbruksinteresser, slik at fristen som settes må ta hensyn til styrets møtekalender. Dersom dette ikke tas hensyn til, vil viktige nasjonale eller regionale interesser ikke kunne ta innsigelse og dette vil være et alvorlig problem.

Et annet poeng er at ofte er planene ikke tilstrekkelig opplyst når den kommer til landbruksavdelingen vedrørende de landbruksmessige konsekvenser planforslaget har. Dette betyr at vi tar kontakt med kommunen og ber om å få tilsendt en landbruksfaglig vurdering av forslaget. Det går med tid i en slik prosess og resultatet av at det settes for korte frister kan føre til at det blir tatt flere innsigelser for å sikre en videre forsvarlig behandling.

Et tredje poeng er at innsigelse må være sendt - det er altså ikke tilstrekkelig å gi "varsel" om innsigelse. Landbruksdirektøren tar dette til etterretning. Det kan imidlertid ikke utelukkes at "varsel" om innsigelse til en viss grad er blitt brukt for å komme i dialog med en kommune dersom erfaring tilsier at kommunene legger lite vekt på de innspill som kommer dersom innsigelse ikke blir tatt. Forskjellen mellom innsigelse og "varsel" om innsigelse vil en imidlertid anta har liten praktisk betydning i denne sammenheng.

Som det framgår av det foran, har landbruksdirektøren ikke innvendinger mot at det innføres frister for planbehandlingen. Generelt vil en imidlertid bemerke at når departementet forutsetter at forslagene gir økt effektivitet, forutsettes det at det er et ledig "gap" eller at ressursene skal flyttes over fra andre saksområder. Det er imidlertid grunn til å stille spørsmålsteget ved hvor mye effektivitetsgevinster det er mulig å ta ut. En hver organisasjon er nødt til å utnytte de ressurser en har på best mulig måte både når det gjelder tid, kompetanse og penger, og det er ikke bare å tilsette nye personer for å gjøre ressurs situasjonen mer tilpasset oppgaveporteføljen. Ofte vil årsaken til at planprosesser tar tid skyldes kapasitets- eller

MØTEBOK**for fylkeslandbruksstyret i Oppland****Møtedato: 16.04.2002****Sak nr.: 44/2002****Saksbehandler:****Journalnr. : 02/1193-2420.0**

kompetansemangler og dette lar seg neppe løse ved å innføre frister.

Landbruksdirektørens forslag til vedtak:

Fylkeslandbruksstyret viser til saksutredningen og slutter seg til denne.

Fylkeslandbruksstyret har for så vidt ikke bemerkninger til at innsigelse fremmes samtidig som uttalelse gis. Det er imidlertid viktig at høringsfristen til berørte instanser er tilstrekkelig lang til at forsvarlig saksbehandling kan gjennomføres og at saken kan legges fram for myndighet som har innsigelseskompetanse. For landbruksinteressenes vedkommende er det fylkeslandbruksstyret. Fylkeslandbruksstyret i Oppland har ca. 7-8 møter i året. Hvor lang tid det vil ta for fylkeslandbruksstyret å avgi uttalelse eventuelt inngi innsigelse vil være avhengig av når kommunen legger ut saken til offentlig ettersyn i forhold til fylkeslandbruksstyrets møtekalender og hvor godt opplyst saken er angående konsekvenser for landbruksnæringen.

Fylkeslandbruksstyret mener derfor at det i forbindelse med forarbeider, veiledere eller andre dokumenter som gir kommentarer til regelverket bør framgå at det er fylkeslandbruksstyret som har innsigelsesmyndigheten i forhold til landbruksinteresser, slik at fristen som settes må ta hensyn til styrets møtekalender. Dersom dette ikke tas hensyn til, vil viktige nasjonale eller regionale interesser ikke bli ivaretatt gjennom muligheten for innsigelse og dette vil være et alvorlig problem.

Fylkeslandbruksstyret vedtok enstemmig landbruksdirektørens innstilling med følgende tilføyelse:

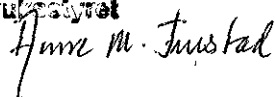
Fylkeslandbruksstyret forutsetter at administrasjonen når saken kommer inn gir kommunen tilbakemelding på når svar kan påregnes dersom dette ikke lar seg gjøre innen den fastsatte frist.

Utskrift av møteboka sendes

Miljøverndepartementet, Postboks 8013 dep, 0030 Oslo

ENSTEMMIG VEDTATT

Fylkeslandbruksstyret

BEKREFTES

1. Sammendrag

1.1 Hovedinnhold

Departementet foreslår å innføre tidsfrister for kommunenes behandling av reguleringsforslag og for berørte myndigheters adgang til å fremme innsigelse til regulerings- og bebyggelsesplaner. Departementet foreslår også et rapporteringssystem i saker som tar lang tid.

Hensikten med forslagene er å oppnå samfunnsmessige besparelser gjennom å gjøre planbehandlingen i kommunene mer effektiv og forutsigbar og å redusere offentlige myndigheters totale ressursinnsats. Dette skal likevel ikke gå på bekostning av kvaliteten og grundigheten i prosessen.

Departementet har til hensikt å oversende forslagene om tidsfrister til Odelstinget sammen med andre forslag som også skal bidra til forenkling og effektivisering. En viser til NOU 2001:7 *Bedre regional og kommunal planlegging etter plan- og bygningsloven*, som inneholdt enkelte konkrete forslag som har vært på alminnelig høring tidligere.

1.2 Innledning

Både offentlige myndigheter og private har interesse av at planbehandlingen blir mer effektiv og av sikrere anslag på framdriften i plansaker.

Flere rapporter viser at samfunnet kan spare betydelige beløp dersom plan- og byggesaksbehandlingen blir mer effektiv. For eksempel viser en utredning fra KanEnergi AS et årlig innsparingspotensiale på mellom 3 og 3,5 mrd. kroner ved mer effektiv plan- og byggesaksprosess. I arbeidet med en elektronisk søketjeneste for plan- og byggesaksbehandling, "ByggSøk", har Statens bygningstekniske etat vist til et anslått årlig innsparingspotensiale i Oslo på minst 14 millioner kroner for bygningsbransjen og kommunen dersom en oppnår én måned raskere byggestart.

I tillegg kommer samfunnsnyttene av mer effektiv saksbehandling.

Det er flere grunner til at planprosesser tar tid. Planforslagets kvalitet, omfang, hvilke temaer det tar opp, forholdet til andre planer, hvor mange det berører og konfliktnivå er noen forhold som kan påvirke tidsbruk under behandlingen. Lang saksbehandling kan skyldes både forslagsstiller selv, planmyndigheten, andre offentlige myndigheter og berørte ellers.

Departementet viser til NOU 2001:7 *Bedre kommunal og regional planlegging etter plan- og bygningsloven*, der planlovutvalget tok til orde for tidsfrister i den kommunale planleggingen. Utredningen har vært på høring, og flere høringsinstanser støtter ideen om tidsfrister for behandlingen av reguleringsforslag og for innsigelser.

Ved behandlingen av et privat forslag fra stortingsrepresentantene Per-Kristian Foss, Sverre J. Hoddevik og Erna Solberg våren 2001 - Dok. nr. 8:58 (2000-01) - vedtok Stortinget enstemmig at en skal legge til rette for innføring av tidsfrister for

kommunenes behandlingstid av private reguleringsplaner uten at det svekker kvaliteten og grundigheten i prosessen.

Forslagsstillerne foreslo også tidsfrister for statlige organers innsigelser til kommuneplaner og reguleringsplaner, uten at dette oppnådde flertall. Departementet har likevel funnet forslaget interessant, og fremmer det i en omarbeidet form.

Departementet foreslår tidsfrister for alle organer som fremmer innsigelse, uavhengig av om de er statlige, fylkeskommune eller nabokommune. En har konsentrert seg om innsigelser til regulerings- og bebyggelsesplaner.

1.3 Frister for behandling av reguleringsforslag

Private forslag om regulering

Grunneiere, rettighetshavere eller andre interesserte kan utarbeide privat forslag om regulering og har krav på å få dette behandlet av kommunen (§ 30). Departementet foreslår en frist på 12 uker fra forslag kommer inn til det behandles av det faste utvalget for plansaker. Dersom fristen ikke overholdes, foreslår departementet at forslagsstiller skal få økonomisk kompensasjon, for eksempel ved å slippe å betale saksbehandlingsgebyret.

Variasjonen i kompleksitet og innhold i private forslag om regulering gjør det vanskelig å sette like tidsfrister for hele saksbehandlingen i alle saker. Departementet har derfor sett nærmere på de forskjellige fasene i saksbehandlingen.

En er kommet til at det ligger mulighet for mer effektiv tidsbruk i fasen fra kommunen mottar reguleringsforslaget og fram til det behandles politisk første gang. Her er det stor variasjon i tidsbruk i dag, til tross for at loven sier at "(n)år det kommer inn private reguleringsforslag, skal det faste utvalget for plansaker selv snarest mulig behandle forslaget" (§ 30 andre ledd første punktum).

Fristen kan medføre at kommunen får mindre tid til saksbehandling før den første politiske vurderingen av forslaget. Ytterligere saksbehandling vil derved måtte skje etter at denne vurderingen er foretatt. Dette er imidlertid en fordel, idet kommunen derved må prioritere de forslag som har fått politisk tilslutning. En unngår å bruke ressurser på å detaljbehandle forslag som likevel avvises av planutvalget.

Lovforslaget framhever den politiske betydningen av reguleringsarbeidet, noe som er i tråd med hovedtanken bak plan- og bygningsloven.

Rapporteringsordning for reguleringssaker som tar lang tid

For å bevisstgjøre kommunen på tidsbruk også etter at planutvalget har fremmet planforslaget, foreslår departementet at det innføres en plikt for kommuneadministrasjonen til å underrette planutvalget dersom det har gått mer enn 24 uker siden det ble besluttet å legge saken ut til offentlig ettersyn. I praksis betyr dette at kommuneadministrasjonen må rapportere til planutvalget når tidsintervallet mellom førstegangsbehandling og andregangsbehandling er lenger enn 24 uker.

Frist for kommunestyrebehandling av reguleringsforslag

Etter at planutvalget har slutført behandlingen av reguleringsforslaget, foreslår departementet at kommunen får en ny frist på 12 uker til å ferdigbehandle saken i kommunestyret. Fristen betyr at møtefrekvens i kommunestyret, mekling ved innsigelse og avtaleinngåelse for utbyggingsavtaler må koordineres.

1.4 Frist for innsigelse til reguleringsplan og bebyggelsesplan

Fylkeskommunen, nabokommunene eller statlig fagmyndighet hvis saksområde blir berørt, kan fremme innsigelse til reguleringsplaner (§ 27-2 nr. 2) og bebyggelsesplaner (§ 28-2 fjerde ledd siste punktum). Innsigelse innebærer at kommunen mister myndigheten til å vedta planforslaget selv og at Miljøverndepartementet treffer vedtak.

I dag må innsigelse fremmes før planforslaget vedtas av kommunen.

Samtidig sier loven at fylkeskommunen og de statlige fagorganer som har særlige interesser i området skal fremme sine synspunkter innen en rimelig frist etter at planforslaget er lagt fram for dem samtidig som det legges ut til offentlig ettersyn (§ 27-1 nr. 2 andre ledd).

Departementet foreslår at innsigelse skal fremmes innen denne fristen.

Nabokommuner gis en tilsvarende frist.

Endringen får også betydning for innsigelse til bebyggelsesplan, jf. henvisningen i § 28-2 fjerde ledd til § 27-1 nr. 2.

I praksis betyr endringen at innsigelse må fremmes tidligere i planprosessen. Derved blir planprosessen raskere, ryddigere og enklere å håndtere.